

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Győrki Mónika ügyvéd által képviselt Televízió Zrt. felperesnek a Országos Rádió és Televízió Testület alperes ellen média ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben - amelybe a felperes pernyertessége érdekében a Szigethy-Papp Ügyvédi Iroda /ügyintéző: dr. Papp Gábor ügyvéd/ által képviselt Kft. beavatkozott - a Fővárosi Bíróságon 6.K.34.574/2004. számon indult, és a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.27.222/2006/9. számú jogerős ítéletével befejezett ügyben a felperesi beavatkozó részéről 20. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem elbírálása folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.27.222/2006/9. számú ítéletének - a bírságösszeg felülvizsgálata iránt benyújtott keresetet elutasító, elsőfokú ítéletet helybenhagyó - rendelkezését hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú ítéletet e körben megváltoztatva az alperes határozatának a bírságösszeget kiszabó rendelkezését hatályon kívül helyezi, és az alperest a bírság kiszabása körében új eljárásra kötelezi, egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A peres felek költségeiket maguk viselik.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesi műsorszolgáltató 2004. szeptember 11-én, az N. című műsorszámában 7 óra 44 perctől összeállítást sugárzott a H. B. új üzletének megnyitójáról, ahol a riporter megszólaltatta a résztvevő vendégek egy részét, öltözködési szokásaikról; közben bemutatták az exkluzív üzlet belső terét, berendezését, a választékot.

A felperesi műsorszolgáltató 2004. szeptember 30-án 6 óra 46 perckor társadalmi célú hirdetést sugárzott - egy alapítvány megbízása alapján -, amelyben az Sz. J. Kórház betegőrző monitorjának vásárlására kértek segítséget.

A felperes a felhívást közérdekű közlemény keretei között sugározta.

Az alperes 2004. november 17-én kelt határozatában megállapította, hogy a felperes megsértette a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény /a továbbiakban: Rtv./ 15. § /1/ bekezdés a/ pontjában foglaltakat, ezért felhívta a sérelmezett magatartás megszüntetésére és egyúttal 500.000 Ft bírságot szabott ki.

A határozat indokolása a bírság összezszerűsége vonatkozásában semmilyen megállapítást, indokolást nem tartalmaz.

A felperes keresetében az alperes határozatának hatályon kívül helyezését kérte.

A Fővárosi Bíróság elsőfokú ítéletében a felperes keresetét elutasította.

Az ítélet indokolása szerint a felperes az Rtv. 2. § 4. pontja szerinti burkolt reklámot közölt, amikor semleges információ látszatát keltve mutatta be a H. B. márka termékeit.

Kifejtette, hogy a berendezési tárgyakon megjelenő céges reklámfeliratok, logók kiemelt hangsúllyal történő feltüntetése - amelynek ilyen mértékű megjelenítését a műsor jellege nem indokolja - a termék burkolt reklámozását jelenti. A műsor elején jól láthatóan és hangsúlyos módon megjelent a H. B. feliratával egy kisteherautó; a későbbiekben pedig a Forma 1-es pilóta szó szerint megemlítette a márka nevét, kijelentve, hogy „a H. B. már nagyon hosszú ideje szponzorálja csapatunkat”.

Az üzlet megnyitásáról készült felvételeken - a háttérben - szintén észrevehetően látszottak a márkafeliratok; a műsor egésze alkalmas volt a H. B. termékek kelendőségének fokozására.

A segítségnyújtásra való felhívással összefüggésben a Fővárosi Bíróság arra mutatott rá, hogy az Alapítvány nem sorolható az Rtv. 2. § 16/A. pontjában meghatározott állami, vagy helyi területi önkormányzati feladatellátó szervezetek sorába, ezért a felhívást nem közérdekű közleménynek kellett volna közzétenni.

A felperes és a felperesi beavatkozó fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és egy - a jelen legfelsőbb bírósági felülvizsgálati eljárás tárgyát nem képező - harmadik műsorszám közzététele miatti jogsértés megállapítását és jogkövetkezményét mellőzte, ezt meghaladóan az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Az ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság helyesen ítélte meg a H. B. üzlet megnyitójáról készült műsorszámot, és helyesen értékelte a műsorszám tartalmát, annak vásárlásra ösztönző hatását. A H. B. márkanév többszöri említése, annak képi megjelenése, a nézők által közismert, sikeresnek tartott személyek nyilatkozatában két ízben elhangzó márkanév, az üzletben a termékek közt válogató

vendégek látványa, a rendezvény okáról szóló tájékoztatás összességében a márka népszerűsítésére volt alkalmas.

Az üzlet megnyitójának apropójára készített riport nyomán az ismert művészekkel, neves személyekkel összekapcsolhatóvá vált a terméknév, amely a termékek megvásárlására ösztönző hatású volt.

A logó és a márkanév fentiek szerinti többszöri megjelenítése valósította meg a burkolt reklámozást.

Az adományozással való felhívással összefüggésben rámutatott arra, hogy az a segítségnyújtásra felszólító, és az érdekeltek körét meghatározó szabály alapján minősíthető jótékonyági felhívásnak.

Az alperes által kiszabott bírság vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla arra az álláspontra helyezkedett, hogy a bírságszankció megfelel a jogszabályi rendelkezéseknek; azzal szemben a felperes nem hivatkozott olyan körülményre, amely a bírságösszeg megváltoztatását indokolhatta volna.

A jogerős ítélet ellen a felperesi beavatkozó terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben előadta, hogy a jogerős ítélet ellentétes az Rtv. 10. § /5/ bekezdésében, 2. § 4. pontjában, 4. § /1/ bekezdésében foglaltakkal; vitatva, hogy a H. B. üzlettel kapcsolatos műsor burkolt reklámot valósított meg.

Hangsúlyozta, hogy önmagában valamely márkanév logó megjelenítése burkolt reklámozást nem jelent, a logó csak díszletül szolgált, önálló üzenetet nem hordozott. A nézők figyelmét a riportalányok személye és mondanivalója kötötte le, ők voltak a középpontban, a természetes környezetben megjelenő logók a nézőkre nem hathattak ösztönzőleg.

A H. B. márka mellett a műsorban több világmárkát is említettek, ami arra utal, hogy egyfajta öltözködési kultúra bemutatása volt a cél; e körben utalt az Európai Parlament és Tanács 9/552. számú irányelvének rendelkezéseire is.

Kifogásolta továbbá, hogy az alperes nem tett eleget tényállás-tisztázási és indokolási kötelezettségének a bírság alkalmazása és a bírságösszeg meghatározása körében; rámutatva, hogy e körben az alperes határozata semmilyen indokolást nem tartalmaz, ami sérti az Áe. 43. § /1/ bekezdés c/ pontjában foglaltakat.

A felülvizsgálati kérelem részben alapos.

Az Áe. 43. § /1/ bekezdés c/ pontja szerint a határozatnak tartalmaznia kell az indokolásban a megállapított tényállást, és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, az ügyfél által felajánlott, de mellőzött bizonyítást és a mellőzés indokait, az eljáró szakhatóságok megnevezését és azokat a jogszabályokat, amelyek alapján a közigazgatási szerv a határozatot hozta.

Az Rtv. 135. § /1/ bekezdése szerint jogosulatlanul végzett műsorszolgáltatás, illetve az e törvényben előírt bejelentés nélkül, vagy attól eltérő módon végzett műsorelosztás és műsorszétosztás esetén a felelőssel szemben a testület a

jogosulatlanul elért bevétel kétszeresének megfelelő - vagy ha ez nem állapítható meg -, 10.000 Ft-tól 1 millió Ft-ig terjedő bírságot szabhat ki, amelyet az Alapba kell befizetni.

A következőkes bírói gyakorlat szerint a mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor jogszerű, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik.

Az Rtv. 135. § /1/ bekezdése a bírságösszeg vonatkozásában csak annak alsó és felső határát határozza meg, a mérlegelés szempontjaira azonban útmutatást nem ad.

Ebben az esetben - a következőkes bírói gyakorlat szerint - a közigazgatási szerv saját határozatában kell, hogy részletezze azokat a körülményeket, amelyeket mérlegelt, és amelyek döntését befolyásolták. Erre figyelemmel a felperesi beavatkozó felülvizsgálati kérelmében joggal kifogásolta a bírságösszeg vonatkozásában az alperesi határozat indokolásának hiányát. Az alperesi határozatból ugyanis nem állapítható meg, hogy az alperes a bírságösszeg meghatározásakor milyen szempontokat vett figyelembe, az egyes tényeknek mennyiben tulajdonított jelentőséget; így e vonatkozásában határozatának jogszerűsége sem állapítható meg.

Ezért a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § /4/ bekezdése alapján e részében a jogerős ítéletet - az elsőfokú ítéletre és az alperes határozatára kiterjedően - hatályon kívül helyezte, és a jogszabályoknak megfelelő határozat meghozatalával, a Pp. 339. § /1/ bekezdése értelmében, e körben az alperest új eljárásra kötelezte.

A megismételt eljárásban az alperesnek - amennyiben a felperessel szemben bírságot kíván kiszabni - a bírság kiszabását, és annak összezszerűségét jogszerűen meg kell indokolnia.

A Legfelsőbb Bíróság nem osztotta a felülvizsgálati kérelemben kifejtetteket, a bírság jogalapját képező - alperes által kifogásolt - műsorszámok vonatkozásában.

Az alperes határozatának indokolásában e körben részletes tényállást állapított meg, jogi indokolást fogalmazott meg, amelynek jogszerűségét mind az elsőfokú bíróság, mind a Fővárosi Ítéltábla jogerős ítéletében elvégezte, és jogi álláspontját részletesen kifejtette.

A jogerős ítélet indokolásában megállapított műsorszámmal kapcsolatos tények okszerűen támasztják alá azt az ítéleti megállapítást, hogy az üzletnyitásról készült műsor burkolt reklámot valósított meg.

E körben a Legfelsőbb Bíróság utal a jogerős ítélet indokolása 5. oldalának 1. bekezdésében, és az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának 6. oldalán foglaltakra.

E tekintetben - jogszabálysértés megállapíthatóságának hiányában - a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A részben eredményes felülvizsgálati kérelem folytán a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 270. § /1/ bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 81. § /1/ bekezdése értelmében úgy rendelkezett, hogy a felek első-, másodfokú és felülvizsgálati perköltségüket maguk viselik.

Budapest, 2008. április 23.

**Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Darák Péter sk. előadó
bíró, Dr. Fekete Ildikó sk. bíró**

*A kiadmány hitelül:
tisztviselő*